

Lawrence G. Lovasik

DE VERBORGEN KRACHT VAN VRIENDELIJKHEID

*Een praktische handleiding voor wie de wereld om zich heen
een beetje leefbaarder wil maken, steeds een beetje meer.*

Jade 14

INHOUD

Voorwoord	7
------------------------	----------

Deel I:

Ontwikkel een vriendelijke houding	9
1. Beoefen vriendelijkheid in al haar aspecten	9
2. Vermijd over anderen te oordelen	51
3. Bied weerstand tegen alle vormen van hebzucht	63
4. Houd buitensporige woede in bedwang	75
5. Leer om andermans beledigingen vriendelijk te dragen	85
6. Herken de gevolgen van onvriendelijke gedachten	97
7. Fundeer je gedachten op deugdzaamheid	101
8. Ontdek de transformerende kracht van vriendelijke gedachten	127

Deel II:

Leer vriendelijk te spreken	139
9. Wijd jezelf aan de waarheid	139
10. Wees liefdevol in je spreken	161
11. Leer onvriendelijk spreken te voorkomen	175
12. Wees vriendelijk wanneer je anderen corrigeert	183
13. Zoek de zegening van vriendelijke woorden	191

Deel III:

Toon je liefde met vriendelijke daden203

- 14. Wees erop bedacht geen slecht voorbeeld te
geven203
- 15. Ontwikkel liefde die overloopt van goede
dadens209
- 16. Doe werken van barmhartigheid215
- 17. Pluk de vruchten van goede dadens223

Appendix

- Hoe aardig ben je?239

Korte biografie

- Lawrence G. Lovasik247

Noten249

Voorwoord

De wereld heeft behoefte aan vriendelijkheid. Door aardig te zijn kunnen we van de wereld een gelukkiger plaats maken om te wonen, of op zijn minst de hoeveelheid ellende aanzienlijk verminderen, zodat de wereld er heel anders uit gaat zien.

De wereld is onvriendelijk, vooral doordat het aan vriendelijkheid ontbreekt bij de mensen die in de wereld leven. Het is het dus waard om moeite te doen de ware betekenis van deze deugd te begrijpen. Je kunt wat je goed weet gemakkelijker in praktijk brengen.

Er bestaat geen oprechtere vriendelijkheid dan die welke haar inspiratie vindt in de genade van God en in de volmaakte vervulling van zijn belangrijkste wet, 'de koninklijke wet van naastenliefde'. Dit boek over vriendelijkheid probeert oprecht deze wet uit te leggen.

Deze pagina's zijn gewijd aan het heilig hart van Jezus, voorbeeld en bron van ware vriendelijkheid en liefde, en het onbevleete hart van Maria, de moeder van genade, zo'n goede afspiegeling van haar Zoon.

*Lawrence G. Lovasik pr.
25 maart 1961
Divine Word Seminary
Girard, Pennsylvania (VS)*

Deel I

Ontwikkel een vriendelijke houding

Hoofdstuk 1

Beoefen vriendelijkheid in al haar aspecten

De norm voor de liefde voor God is: alles geven. Dit reikt tot in de diepste vermogens van je ziel. "Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart en met geheel uw ziel, met al uw krachten en met geheel uw verstand."¹

De norm voor de naastenliefde is de liefde voor jezelf. "Bemin uw naaste als uzelf."²

Wellicht heb je moeite met de twee korte woorden '*als uzelf*', woorden waaraan te vaak voorbijgegaan wordt. Je moet anderen beminnen naar de mate waarin je van jezelf houdt - alsof je naaste jou is. Deze liefde is van nature vriendelijk.

Wanneer je aardig bent, geef je anderen jouw eigen plaats. Eigenliefde wordt onbaatzuchtigheid.

De vriendelijkheid van God is de daad van de schepping en de voortdurende onderhouding van de wereld. De kracht en zegeningen van alle menselijke vriendelijkheid in de wereld komt van de goddelijke vriendelijkheid, als van een fontein.

Vriendelijkheid betekent ook dat wij anderen redden als zij hulp nodig hebben en als dat in onze macht ligt. Dit is ook een aspect van hoe God richting zijn schepselen handelt. Zijn almacht vult altijd ons tekort aan kracht aan. Zijn rechtvaardigheid corrigeert voortdurend onze verkeerde oordelen. Zijn genade troost onze medeschepselen altijd als wij onvriendelijk tegen hen zijn. Zijn volmaaktheid komt ons onophoudelijk te hulp bij onze onvolmaakthe-

den. Dit is de goddelijke voorzienigheid.³

Vriendelijkheid is onze navolging van de goddelijke voorzienigheid. Vriendelijkheid moet een bewuste navolging van God inhouden om volmaakt en blijvend te zijn. Als je je serieus tracht te vormen naar het beeld van Jezus Christus, zal alle scherpte, bitterheid en sarcasme verdwijnen. Alleen al de poging om als Jezus te zijn is een bron van zoetheid in je, die gemakkelijk ook genadevol over allen in je omgeving uitstroomt.

Vriendelijkheid is voor iedereen mogelijk, en zelfs een *speciale* vriendelijkheid kan bij iedereen gevonden worden. Vriendelijkheid is geen vriendelijkheid, tenzij ze speciaal is. Haar charme bestaat uit haar frisheid, haar tijdloosheid en haar persoonlijke toepassing.

Vriendelijkheid voegt aan alles iets zoets toe. Ze laat de mogelijkheden van het leven tot bloei komen en vult die met een aangename geur. Vriendelijkheid is als goddelijke genade. Ze verleent mensen iets wat noch door henzelf noch door de natuur verworven kan worden. Wat vriendelijkheid hun geeft, is iets wat zij nodig hebben of iets wat alleen een ander hun kan geven, zoals troost. Bovendien is de wijze waarop het gegeven wordt op zich al een waar geschenk, veel groter dan het geschenk zelf.

De verborgen kracht achter vriendelijke handelingen is een neiging in ons die het nobelste deel van onszelf is. Het is het duidelijkste overblijfsel van het beeld van God, dat ons in het begin is gegeven.

Vriendelijkheid komt uit de ziel van de mens voort; het is de adel van de mens, eerder goddelijk van aard dan menselijk.

Vriendelijkheid speelt in op de wensen en behoeften van anderen

Behulpzaamheid zet je ertoe aan om aan een wens of nood te voldoen, voordat erom gevraagd is. Je wacht niet op het moment dat je naaste om iets vraagt; je bespeurt zijn nood en voldoet welwillend aan zijn onuitgesproken verzoek.

Wanneer je aan een uitgesproken verzoek van je naaste voldoet, dan kun je dit doen omdat je niet onaardig wilt lijken, omdat je het aandringen van de ander niet kunt weerstaan of omdat je je op deze manier des te sneller hoopt te bevrijden van een lastig persoon. Maar als je echt behulpzaam bent, dan geeft de liefde je welwillende gedachten in, brengt je op de hoogte van de wens van je naaste en zet je aan om daaraan tegemoet te komen. Hier is het alleen de liefde die pleit en aan de wens voldoet. Vandaar dat behulpzaamheid een mooiere daad van naastenliefde is dan eenvoudig de bereidheid om aan het verzoek van een ander te voldoen.

Behulpzaamheid voorkomt dat je in je barmhartigheid achteloos bent, omdat behulpzaamheid je in je barmhartigheid tot daden dwingt. Het zorgt voor een voortdurend streven om op eigen initiatief goed te doen. Wanneer je meer of minder onwillig aan een verzoek voldoet, dan blijft er een gevaar dat het met geestelijke achteloosheid gepaard gaat.

Behulpzaamheid is een aantrekkelijke vorm van liefde. Ze heeft iets goddelijks in zich. De meeste geschenken van God komen tot ons zonder dat we erom vragen. Lang voordat de zwakke mens bestond, had God al het plan hem te laten delen in zijn eeuwige gelukzaligheid. Lang voordat we onze harten konden verheffen om te bidden, schiep, verlost en heiligde Hij ons. De heilige Johannes zegt: "En de liefde die God is, heeft zich onder ons geopenbaard doordat Hij zijn enige Zoon in de wereld gezonden heeft, om ons tot het leven te brengen. Hieruit bestaat de liefde; niet wij hebben God liefgehad, maar Hij heeft ons liefgehad en Hij heeft zijn Zoon gezonden om door het offer van zijn leven onze zonden uit te wissen. Vrienden, als God ons zozeer heeft liefgehad, moeten ook wij elkander liefhebben."⁴ Behulpzaamheid is een grotere bron van vreugde dan louter de bereidheid om diensten te verlenen. Een geschenk dat als antwoord op een formeel verzoek wordt gegeven,

verliest bijna altijd iets van haar volle waarde en daardoor iets van haar vermogen om vreugde te schenken. Iets dat gedaan wordt uit tegemoetkomende liefde, behoudt echter onverminderd haar vermogen om mensen gelukkig te maken. Wanneer een geschenk wordt gegeven uit pure naastenliefde, dan zal daar altijd vreugde bij komen en zal de gever er veel zegen van ontvangen. Hoe zuiverder je liefde, des te rijker de natuurlijke en bovennatuurlijke zegeningen. Hoe meer je geeft, hoe meer je zult ontvangen.

Als je een persoon met zachtaardige gevoelens bent, zullen anderen zich tot je aangetrokken voelen door je aandacht voor hun klein ongemak, doordat je hun minste verlangens bespeurt en die van jezelf telkens opgeeft en doordat je kleine diensten bewijst nog voordat ze gevraagd worden. Wacht niet tot je naaste een wens uitspreekt, maar vervul zijn onuitgesproken wensen. Houd je ogen open om de behoeften van andere mensen te ontdekken, neem de moeite om een hindernis van een anders pad te verwijderen; laat je handen druk zijn met het bezorgen van aangename verrassingen aan je naaste; onderneem graag dingen voor anderen of doe boodschappen voor hen zonder te wachten tot erom wordt gevraagd.

Dit is wat het betekent om tegemoetkomend te zijn. Dit is ware vriendelijkheid, die de tegemoetkomende liefde van God navolgt.

Vriendelijkheid bestrijdt het ongeluk van de zonde

God wil dat alle mensen gelukkig worden. Hij schiep ons om zijn goedheid te tonen en om ons op een dag te laten delen in zijn geluk in de hemel. God gaf je het vermogen om gelukkig te zijn, en vriendelijkheid is een belangrijk deel van dat vermogen. Vriendelijkheid maakt het leven draaglijker. De last van het leven drukt zwaar op de meeste mensen. Velen vinden het leven bijna ondraaglijk. Nog altijd is alleen al de zonde voor een deugdzaam mens voldoende om het leven ondraaglijk te maken.